

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ**



ATHENS UNIVERSITY
OF ECONOMICS
AND BUSINESS

**ΦΑΚΕΛΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2024-2028
ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΔΕΚΗΣ Υποψήφιος Πρύτανης**

Εισαγωγή

Το ΟΠΑ έχει εδραιώσει τη φήμη του ως ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα που παρέχει εξαιρετική εκπαίδευση και επιτυγχάνει ισχυρές ερευνητικές επιδόσεις. Οι συνθήκες ωστόσο που διαμορφώνονται στον ακαδημαϊκό χώρο στη χώρα μας αλλά και διεθνώς θέτουν πολύ ισχυρές προκλήσεις:

Οι νέες μορφές εκπαίδευσης που επικρατούν διεθνώς και μπορούν να υλοποιηθούν μέσω διαφορετικών προγραμμάτων σπουδών (ΠΣ), αυξάνουν τις επιλογές προσφοράς εκπαίδευσης και δίνουν τη δυνατότητα στο Πανεπιστήμιο μας να απευθυνθεί σε φοιτητές στους οποίους δεν είχε εύκολη πρόσβαση στο παρελθόν. Προς αυτή την κατεύθυνση, κάποια μεταπτυχιακά προγράμματα ίσως οδηγηθούν να επεκτείνουν τον τρόπο εκπαίδευσης που προσφέρουν αξιοποιώντας ποιοτικά και τις δυνατότητες της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Το παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον που δημιουργείται μας δίνει την ευκαιρία να προσελκύσουμε φοιτητές από το εξωτερικό στα προγράμματά μας. Αυτό προϋποθέτει βελτίωση των υποδομών μας αλλά ταυτόχρονα και προσαρμογή στον τρόπο της εκπαίδευσης σε διαφορετικά προγράμματα σπουδών. Το εκπαιδευτικό προσωπικό θα κληθεί να ανταποκριθεί σε αυτές τις προκλήσεις αξιοποιώντας καλές πρακτικές στη δια ζώσης ή/και στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Η έκρηξη της τεχνητής νοημοσύνης και των analytics παρουσιάζει νέες ευκαιρίες αλλά και προκλήσεις τόσο στην εκπαίδευση όσο και στην ανάπτυξη της έρευνας. Πέρα από την αναγκαία στήριξη της βασικής έρευνας παρουσιάζονται μεγάλες ευκαιρίες διεπιστημονικής έρευνας η οποία θα αξιοποιήσει τη συνεργασία μεταξύ νεότερων ερευνητών από διαφορετικά αντικείμενα οδηγώντας στην προσέλκυση υψηλότερης ερευνητικής χρηματοδότησης, περισσότερων υποψήφιων διδακτόρων, περισσότερων και καλύτερων δημοσιεύσεων. Το ΟΠΑ έχει συγκριτικό πλεονέκτημα σε αυτό τον τομέα καθώς έχει αναπτύξει διατμηματικά και διασχολικά μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών ή ήδη τρέχουν έργα συνεργασίας μεταξύ διαφορετικών Τμημάτων. Προς αυτή την κατεύθυνση, ο ΕΛΚΕ θα πρέπει να εντείνει την προσπάθεια μείωσης της γραφειοκρατίας όπου αυτό είναι εφικτό.

Το νέο νομοθετικό πλαίσιο περιλαμβάνει νέες υποχρεώσεις για το Ίδρυμα. Ο τρόπος διοίκησης έχει αλλάξει με την υιοθέτηση δύο διαφορετικών πόλων όπως είναι το Συμβούλιο Διοίκησης και η Σύγκλητος. Ανάμεσα στους δύο πόλους οι πρυτανικές αρχές καλούνται να διασφαλίσουν τη συνέργεια και την εύρυθμη λειτουργία του Πανεπιστημίου. Η επαφή του Ιδρύματος με το κράτος συστηματοποιείται από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘΑΑΕ), μέσω των πιστοποιήσεων όλων των προσφερόμενων προγραμμάτων σπουδών αλλά και μέσω των μετρήσεων που αποτιμούν κάθε μορφή λειτουργίας του Ιδρύματος. Οι μετρήσεις αυτές, προσδιορίζουν μερικώς τη χρηματοδότηση του Ιδρύματος μετατρέποντάς το σε ένα περισσότερο σύνθετο οργανισμό σε σχέση με το παρελθόν. Η διοίκηση ενός τέτοιου οργανισμού χρειάζεται τη συνεργασία όλων των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, στοχευμένες αλλαγές στη διοικητική δομή του με περισσότερο εξειδικευμένο διοικητικό προσωπικό αλλά και τη δημιουργία αποτελεσματικά συνδεδεμένων πληροφοριακών συστημάτων που θα συνεισφέρουν στη λήψη των αποφάσεων.

Σε αυτό το πλαίσιο συνθηκών και προκλήσεων, η εκπαίδευση, η έρευνα, η διεθνοποίηση των σπουδών, η ανάπτυξη ισχυρών δεσμών με την οικονομία και την κοινωνία, η επιχειρηματικότητα και η καινοτομία, η ανάπτυξη ισχυρής σχέσης ανάμεσα στο ίδρυμα, τους απόφοιτους του και την αγορά εργασίας, η περιβαλλοντική ευθύνη, η κοινωνική προσφορά και η απαραίτητη, αναβάθμιση του πανεπιστημιακού περιβάλλοντος οφείλουν να αποτελέσουν τους στρατηγικούς στόχους των επόμενων ετών.

Ακαδημαϊκή λειτουργία και εκπαίδευση

Η μεταβολή των συνθηκών έχει ως συνέπεια και την αλλαγή του παραδοσιακού τρόπου εκπαίδευσης. Νέες μορφές εκπαίδευσης έχουν εμφανιστεί και πολλές από αυτές προβλέπονται στο νέο νομοθετικό πλαίσιο ως διαφορετικού τύπου προγράμματα σπουδών (ΠΣ): ξενόγλωσσα ΠΣ, διεπιστημονικά ΠΣ, σύντομα ΠΣ, εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Το ίδρυμα απαιτείται να χαράξει στρατηγική ως προς την σκοπιμότητα ανάπτυξης τέτοιων προγραμμάτων λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς σε διδακτικό προσωπικό και υποδομές. Ωστόσο, μπορεί να διερευνηθεί η δημιουργία νέων προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών (ΠΠΣ) ή μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών (ΠΜΣ) όπως για παράδειγμα η διερεύνηση λειτουργίας νέων επαγγελματικών ΠΜΣ.

Ταυτόχρονα, η ραγδαία εξελισσόμενη τεχνολογία οδηγεί σε αλλαγές σε όλες τις λειτουργίες του Ιδρύματος και ανάμεσά τους και την εκπαιδευτική λειτουργία, δίνοντας νέες αξιοποιήσιμες ευκαιρίες μέσω του ψηφιακού μετασχηματισμού της εκπαίδευσης. Αναμένεται έτσι να προκύψει η ανάγκη ανάπτυξης νέων ψηφιακών ή άλλων δεξιοτήτων των φοιτητών που θα είναι χρήσιμες στη μελλοντική τους πορεία. Επίσης, αναμένεται να δημιουργηθεί η ανάγκη για προγράμματα σπουδών τα οποία θα δίνουν έμφαση σε υβριδική διδασκαλία, συνδυάζοντας αποτελεσματικά τη δια ζώσης και την εξ αποστάσεως διδασκαλία. Εκτός των άλλων πλεονεκτημάτων, τέτοια ΠΣ δίνουν το δικαίωμα πρόσβασης σε ποιοτική εκπαίδευση σε φοιτητές που πιθανώς δεν μπορούν να βρεθούν κοντά στο ΟΠΑ λόγω γεωγραφικής απόστασης ή άλλων περιορισμών (π.χ. επαγγελματικές ή οικογενειακές υποχρεώσεις ή δυσκολίες μετακίνησης/ ΑΜΕΑ).

Πέρα από την υιοθέτηση νέων μορφών ΠΣ, τα ήδη υπάρχοντα θα κερδίσουν πολλά από την επικαιροποίηση της λειτουργίας και του περιεχομένου τους σύμφωνα με τα πρότυπα που υιοθετούνται από την ΕΘΑΑΕ. Η επιβράβευση της διδασκαλίας, η επιβράβευση της φοιτητικής απόδοσης, η αξιοποίηση της γνώμης ακαδημαϊκών εκτός του Ιδρύματος ή ανθρώπων της αγοράς και ιδιαιτέρως επιτυχημένων αποφοίτων του Ιδρύματος, η σύνδεση των ΠΣ με την αγορά, αποτελούν καλές πρακτικές που οδηγούν στη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

Η εκπαιδευτική λειτουργία προβλέπεται να κερδίσει πολλά από την εφαρμογή καλών πρακτικών διδασκαλίας και τη σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα. Η λειτουργία του ΚΕΔΙΜΑ (Κέντρου Διδασκαλίας και Μάθησης) αναμένεται να ενισχύσει τις γνώσεις όλων και να εκπαιδεύσει καλύτερα τους εκπαιδευτές.

Στο πλαίσιο αυτό στοχεύουμε στη(ν):

- Διερεύνηση δημιουργίας νέων ΠΜΣ σε αντικείμενα αιχμής και δημιουργίας νέων επαγγελματικών ΠΜΣ.
- Εξέταση λειτουργίας ΠΜΣ σε υβριδική μορφή.
- Διερεύνηση λειτουργίας νέων μορφών ΠΣ όπως για παράδειγμα κοινά διατμηματικά ΠΠΣ.
- Τακτική επικαιροποίηση και αναβάθμιση των προγραμμάτων σπουδών, ΠΠΣ, ΠΜΣ και ΠΔΣ.
- Ανάπτυξη σεμιναρίων μικρής διάρκειας με στόχο την ανάπτυξη δεξιοτήτων των φοιτητών ως προς τις τεχνικές παρουσίασης εργασιών, τις ψηφιακές δεξιότητες, τη συγγραφή πτυχιακής εργασίας σε ΠΠΣ, την προσέγγιση θεμάτων βιώσιμης ανάπτυξης και τη βιβλιογραφική έρευνα.
- Διατήρηση βραβείων εξαιρετικής επίδοσης στη διδασκαλία στο διδακτικό προσωπικό.
- Διατήρηση και επέκταση βραβείων αριστείας ή επαίνων σε φοιτητές.
- Αύξηση αριθμού συμμετεχόντων στις υπηρεσίες διασύνδεσης ή Πρακτικής Άσκησης.
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων διδασκαλίας και εξοικείωσης με τις νέες τεχνολογίες για το διδακτικό προσωπικό.

Ερευνητική λειτουργία

Την περίοδο 2018-22, η επίδοση του ΟΠΑ ήταν 6.73 επιστημονικές εργασίες ανά μέλος του Ιδρύματος, αυξημένη κατ' ελάχιστο (0.15%) σε σύγκριση με τη περίοδο 2017-21. Αξίζει να σημειωθεί ότι, στον δείκτη «Μέσο πλήθος επιστημονικών δημοσιεύσεων με κριτές ανά μέλος ΔΕΠ», η επίδοση του ΟΠΑ ήταν 1.8 επιστημονικές εργασίες ανά μέλος ΔΕΠ για το ημερολογιακό έτος 2022 έναντι 1.7 για το έτος 2021. Οι αριθμοί αυτοί είναι από τους μικρότερους ανάμεσα στα υπόλοιπα Ιδρύματα της χώρας (για παράδειγμα το ΠΑΜΑΚ αναφέρει 2).

Το μέσο πλήθος αναφορών βάσει Scopus ανά μέλος του Ιδρύματος ήταν 354.7 αναφορές για το έτος 2022, αυξημένο κατά 11% σε σύγκριση με το έτος 2021. Οι αριθμοί αυτοί είναι σχετικά ικανοποιητικοί σε σύγκριση με άλλα Ιδρύματα όπως για παράδειγμα το ΠΑΜΑΚ (160.8).

Ο αριθμός των υποψήφιων διδασκόντων ανά μέλος ΔΕΠ του Ιδρύματος για το έτος 2022 είναι 0.75, μειωμένος σε σχέση με το έτος 2021 (0.82). Αξίζει να σημειωθεί, ότι ο αριθμός αυτός είναι από τους χαμηλότερους ανάμεσα στα Ιδρύματα της χώρας (για παράδειγμα ο μέσος όρος όλων των Ιδρυμάτων είναι 1.3). Το μέσο πλήθος διδακτορικών διατριβών που ολοκληρώθηκαν ανά μέλος ΔΕΠ ήταν 0.16 σταθερό για τα έτη 2021 και 2022. Ο αριθμός αυτός ωστόσο είναι από τους χαμηλότερους ανάμεσα στα ελληνικά Ιδρύματα. Συνήθως οι αριθμοί αυτοί είναι μεγαλύτεροι του 0.2.

Το Ίδρυμα πρέπει πάντοτε να έχει ως κεντρικό στόχο τη στήριξη της βασικής έρευνας. Η δημιουργία ενός ερευνητικού ινστιτούτου που θα υπηρετεί την έρευνα σε όλα τα

αντικείμενα που θεραπεύει το Ίδρυμα, θα εξυπηρετήσει όχι μόνο τη βασική έρευνα αλλά και τη διεπιστημονική. Έτσι θα μπορούσε να αξιοποιηθεί η συνεργασία μεταξύ νεότερων ερευνητών από διαφορετικά αντικείμενα η οποία θα μπορέσει να προσελκύσει μεγαλύτερη ερευνητική χρηματοδότηση. Στο πλαίσιο αυτό, εντός του ινστιτούτου είναι επιβεβλημένο να δημιουργηθούν οι δομές εκείνες που θα βοηθήσουν το ερευνητικό προσωπικό να συντάσσει διεθνείς ερευνητικές προτάσεις. Τέλος, αναμένεται πως ο θεσμός των Βιομηχανικών Διδακτορικών θα προωθήσει ακόμη περισσότερο τη διασύνδεση της έρευνας με την αγορά.

Η Μονάδα Μεταφοράς Τεχνολογίας και Καινοτομίας ACEin (Athens Center for Entrepreneurship Innovation and Technology Transfer) αναλαμβάνει δράσεις καινοτομίας λαμβάνοντας υπόψη τη δυναμική που έχει διαμορφωθεί στην αγορά και η οποία εντείνεται τα τελευταία χρόνια και αφορά στη σύνδεση της έρευνας με την αγορά και την πραγματική οικονομία. Η δυναμική αυτή αναμένεται να ενισχυθεί με συνέργειες μέσω της πρακτικής της μεταφοράς τεχνολογίας και ακόμα περισσότερο μέσω της ενεργοποίησης του ελληνικού οικοσυστήματος επιχειρηματικότητας. Επιδιώκουμε να γίνουμε ηγετικός φορέας στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στη χώρα.

Στα πλαίσια αυτά προτείνουμε:

- Δημιουργία ερευνητικού ινστιτούτου που θα καλύπτει όλη την έρευνα που διενεργείται στο Ίδρυμα.
- Ερευνητική συνεργασία με πανεπιστήμια ή ερευνητικά ινστιτούτα της ημεδαπής και της αλλοδαπής. Αξιοποίηση των ήδη υπαρχουσών συνεργασιών.
- Εξεύρεση πόρων για τη χρηματοδότηση της έρευνας των μελών ΔΕΠ, των μεταδιδακτορικών ερευνητών και των υποψήφιων διδασκτόρων. Ιδιαίτερο ρόλο εδώ μπορεί να παίξει η χρηματοδότηση εφαρμοσμένης διδακτορικής έρευνας από τον ιδιωτικό τομέα όπως είναι τα βιομηχανικά διδακτορικά.
- Αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων των μελών ΔΕΠ και ερευνητών του ΟΠΑ μέσω της δημιουργίας τεχνοβλαστών και της απόκτησης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας με υποστήριξη από τη Μονάδα Μεταφοράς Τεχνολογίας και Καινοτομίας.
- Ενίσχυση διεξαγωγής επιστημονικών συνεδρίων και ημερίδων για την παρουσίαση της ερευνητικής δραστηριότητας.
- Χρηματοδότηση της έρευνας με πόρους ΟΠΑ με έμφαση στη διεπιστημονικότητα.
- Επιβράβευση μελών ΔΕΠ και ερευνητών που πέτυχαν κορυφαίες διεθνείς δημοσιεύσεις.
- Υποστήριξη προγραμμάτων εκπαίδευσης στην επιχειρηματικότητα από τη Μονάδα Μεταφοράς Τεχνολογίας και Καινοτομίας απευθυνόμενα σε φοιτητές ή ερευνητές ή εκκολλητούς επιχειρηματίες.
- Διασύνδεση της Επιχειρηματικής Κοινότητας με το Οικοσύστημα Καινοτομίας.
- Ανάπτυξη νέων ερευνητικών υποδομών υψηλής κλίμακας.

- Ενδυνάμωση κρίσιμων για την έρευνα στο ΟΠΑ θεσμών, όπως η Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας και εκτενέστερη ενημέρωση της κοινότητας του ΟΠΑ για τη λειτουργία τους.

Διεθνοποίηση

Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει αρκετές προσπάθειες για τη διεθνοποίηση του Ιδρύματος. Οι προσπάθειες αυτές πραγματοποιούνται πάντοτε υπό την προϋπόθεση της διατήρησης της αριστείας των ΠΣ του Ιδρύματος. Η αρχική προσπάθεια διεθνοποίησης έρχεται από το πρόγραμμα Erasmus. Από την μελέτη των δεικτών ποιότητας ΟΠΕΣΠ-ΕΘΑΑΕ προκύπτει ότι ο μέσος αριθμός εξερχόμενων φοιτητών ERASMUS στο σύνολο των ενεργών φοιτητών ήταν 3.84% για το έτος 2022 έναντι 1.14% για το έτος 2021. Ο μέσος όρος όλων των Ιδρυμάτων της χώρας ήταν 1.6%. Αντίστοιχα, ο μέσος αριθμός εισερχόμενων φοιτητών ERASMUS στο σύνολο των ενεργών φοιτητών ήταν 3.68% για το έτος 2022 έναντι 2.75% για το έτος 2021. Ο μέσος όρος όλων των Ιδρυμάτων της χώρας ήταν 1%. Για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος αναμένουμε 307 φοιτητές ERASMUS μόνο στο χειμερινό εξάμηνο.

Την τελευταία Ζετία έχουν γίνει συζητήσεις με ιδρύματα υψηλού κύρους από τις ΗΠΑ, την Κίνα, τη Μεγάλη Βρετανία, τον Καναδά, την Ιταλία και αρκετές άλλες χώρες με τα οποία έχουν υπογραφεί και μνημόνια συνεργασίας. Κάθε χώρα φαίνεται να ενδιαφέρεται για διαφορετικού είδους συνεργασίες: κάποιες χώρες προτάσσουν συνεργασίες σύντομης διάρκειας, όπως σύντομα εκπαιδευτικά ταξίδια ή θερινά σχολεία, άλλες ενδιαφέρονται για παροχή διπλών πτυχίων (double degrees), σε κάποιες περιπτώσεις είναι αμοιβαία επωφελής η δημιουργία μαθημάτων COILs (Collaborative Online International Learning), ενώ άλλες χώρες, όπως η Κίνα, ενδιαφέρονται να δημιουργήσουν προγράμματα σπουδών με τη συμμετοχή τόσο του ΟΠΑ όσο και δικών τους ιδρυμάτων.

Ήδη λειτουργεί το πρόγραμμα AUEB-KSB Study Abroad το οποίο προσέλκυσε φέτος 11 Αμερικάνους φοιτητές οι οποίοι παρακολούθησαν για ένα ολόκληρο εξάμηνο μαθήματα στο ΟΠΑ τα οποία σχεδιάστηκαν ειδικά γι' αυτούς και για τα οποία θα λάβουν πιστωτικές μονάδες στο οικείο ίδρυμά τους. Επίσης, από το ακαδημαϊκό εξάμηνο 2025-2026 αναμένεται να λειτουργήσει ένα νέο ξενόγλωσσο ΠΠΣ το οποίο θα προσελκύσει αλλοδαπούς προπτυχιακούς φοιτητές. Ωστόσο, κάποια από τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών παρότι ξενόγλωσσα δεν έχουν προσελκύσει ικανό αριθμό αλλοδαπών φοιτητών.

Το ΟΠΑ επιθυμεί να είναι πρωτοπόρο στη διεθνοποίηση επιδιώκοντας τη διεθνή αναγνώριση με την ενσωμάτωση καλών πρακτικών. Ο διάλογος με εταίρους στο εξωτερικό θα επιτρέψει να αναπτύξουμε τις καλές πρακτικές στο Ίδρυμα, να διαμορφώσουμε κουλτούρα συνεργασίας και κατανόησης. Ο τελικός στόχος είναι η διαμόρφωση του Ιδρύματος ως κόμβου εκπαίδευσης προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών φοιτητών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Στα πλαίσια αυτά επιδιώκουμε:

- Ανάπτυξη επικοινωνιακής πολιτικής για προσέλκυση αλλοδαπών φοιτητών μέσω του «Study in Greece».
- Ανάθεση διδασκαλίας επιλεγμένων μαθημάτων των ΠΜΣ σε διακεκριμένους επιστήμονες του εξωτερικού.
- Συνεργασίες με αναγνωρισμένα εκπαιδευτικά Ιδρύματα της αλλοδαπής ή με διεθνή δίκτυα για κοινά και διπλά (Joint & double degrees) προγράμματα σπουδών.
- Επισκέψεις προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών για εκπαίδευση και τουρισμό (π.χ. summer schools).
- Διερεύνηση δημιουργίας νέων ξενόγλωσσων ΠΜΣ ή ΠΠΣ σε γνωστικά αντικείμενα με μεγάλο ενδιαφέρον.
- Στοχευμένη αναμόρφωση του προγράμματος Erasmus με στόχο την αύξηση των εισερχόμενων φοιτητών και την ένταξή τους σε ένα καλύτερα οργανωμένο πρόγραμμα σπουδών.
- Αύξηση της κινητικότητας μέσω προγράμματος Erasmus, για το διδακτικό και το διοικητικό προσωπικό.
- Οργάνωση θερινών προγραμμάτων σπουδών με τη συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών.
- Βελτίωση της θέσης του ΟΠΑ σε επιλεγμένους διεθνείς φορείς αξιολόγησης των Πανεπιστημίων.
- Οργάνωση διεθνών επιστημονικών συνεδρίων-workshops-σεμιναρίων.
- Επιδίωξη συμμετοχής σε δίκτυα Πανεπιστημίων όπως για παράδειγμα, τα «Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια» σε επιστημονικά πεδία σχετικά με αυτά που θεραπεύει το Ίδρυμα.
- Απόκτηση διεθνών πιστοποιήσεων των ΠΜΣ, καθώς αυτές αφενός αναδεικνύουν την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης, αφετέρου αποτελούν συχνά προϋπόθεση για τη συνεργασία με κορυφαία πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Υποδομές

Οι διαρκώς αυξανόμενες εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες του ΟΠΑ απαιτούν την επέκταση των κτηριακών υποδομών του. Οι νέες υποδομές θα καλύψουν τις ήδη διαπιστωμένες κτηριακές ανάγκες με έμφαση στη δημιουργία αμφιθεάτρων, αιθουσών διδασκαλίας με ιδιαίτερες οπτικοακουστικές απαιτήσεις και ειδικό τεχνολογικό εξοπλισμό. Ιδιαίτερη ανάγκη αποτελεί η Κεντρική Βιβλιοθήκη καθώς ο χώρος στον οποίο στεγάζεται δεν είναι ο πλέον κατάλληλος και κρίνεται μικρός για τις διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες. Η έλλειψη χώρων για σύντομα διαλείμματα και συνεργασία μεταξύ των φοιτητών είναι υπαρκτή.

Το κεντρικό κτήριο δε διαθέτει ακόμη επαρκείς υποδομές για ΑΜΕΑ παρόλο που η κατάσταση έχει βελτιωθεί τα τελευταία χρόνια. Επίσης, λόγω της φυσικής διασποράς των εγκαταστάσεων του ΟΠΑ και της υπάρχουσας σύνδεσης μεταξύ κτιρίων,

δημιουργείται, κυρίως στους νέους και παροδικούς χρήστες των χώρων (π.χ. νέοι και - εν δυνάμει-υποψήφιοι φοιτητές, επισκέπτες καθηγητές, μεταβατικοί χρήστες στα πλαίσια προγραμμάτων ανταλλαγής), σύγχυση αναφορικά με την αποτελεσματική κίνηση στον φυσικό, αλλά και στον ψηφιακό χώρο του Ιδρύματος. Αυτό αδικεί εξαιρετικά το Ίδρυμα που κατά γενική ομολογία διαθέτει στα περισσότερα κτίριά του ιδιαίτερη ταυτότητα, υψηλή αισθητική, εξαιρετική ποιότητα πρώτων υλών δόμησης, και μοναδική μακρόχρονη ιστορία και χαρακτήρα.

Στα πλαίσια αυτά θα επιδιωχθεί:

- Αγορά και ανέγερση νεόδμητου με διατηρητέο κτίσμα επί των οδών Αντωνιάδου και Πατησίων.
- Αγορά ακινήτου και ανέγερση νέου κτηρίου για την κάλυψη εκπαιδευτικών και ερευνητικών αναγκών του ΟΠΑ.
- Ανακατασκευή διατηρητέου κτηρίου επί των οδών Δεριγνύ και Μαυρομματαίων.
- Μετατροπή των Γ', Δ', Ε' Ορόφων του Κτιρίου επί της οδού Λευκάδος 31 και Ευελπίδων 47 σε Εκπαιδευτήριο, με Χρήση από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- Ανακαίνιση όλων των υπόλοιπων ορόφων του Κτιρίου επί της οδού Λευκάδος 31 και Ευελπίδων 47.
- Συντήρηση και ανακαίνιση κτιρίων όπως επισκευές και συντηρήσεις κτιρίων και αναβάθμιση όπου απαιτείται για την πρόσβαση ΑΜΕΑ.
- Βελτίωση της επικοινωνίας και σήμανσης, τόσο στον φυσικό όσο και στον ψηφιακό χώρο, σχετικά με θέματα πρόσβασης, υποδομών, και προσφερόμενων υπηρεσιών. Για παράδειγμα, εφαρμογή ειδικού εξοπλισμού ηλεκτρονικής σήμανσης κτηριακών υποδομών.

Σύνδεση με την κοινωνία-Δια βίου μάθηση

Το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης και το Γραφείο Διασύνδεσης του Τμήματος Υποστήριξης Φοιτητών προγραμματίζουν, συντονίζουν και υλοποιούν δράσεις του ΟΠΑ σχετικά με τη διασύνδεση των φοιτητών και αποφοίτων με την αγορά εργασίας, τη διασύνδεση της ακαδημαϊκής κοινότητας με τις επιχειρήσεις καθώς και την πρακτική άσκηση φοιτητών. Η τελευταία Ημέρα Καριέρας που έλαβε χώρα τον Οκτώβριο του 2023 συγκέντρωσε το ενδιαφέρον 95 εταιρειών και την επίσκεψη τουλάχιστον 1300 φοιτητών.

Σημειώνεται ότι η ψηφιακή τεχνολογία θα ενισχύσει τη δυνατότητα της δικτύωσης των αποφοίτων του ΟΠΑ. Επιπλέον, μέσω της δημιουργίας του alumni office διαφαίνεται η δυνατότητα για τη συστηματική προσέγγιση όλων των αποφοίτων του Ιδρύματος με σκοπό την αύξηση της δικτύωσης των νεότερων αποφοίτων του Ιδρύματος, την αξιοποίησή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία αλλά και την προσέλκυση νέων οικονομικών πόρων από το Ίδρυμα.

Το ΟΠΑ μέσω του ΚΕΔΙΒΙΜ παρείχε το 2022, 189 προγράμματα κατάρτισης διαφορετικών τύπων. Ο αριθμός αυτός είναι από τους μεγαλύτερους μεταξύ των ελληνικών Ιδρυμάτων καθώς αντιστοιχούν κατά μέσο όρο 1.07 προγράμματα ανά μέλος ΔΕΠ. Όλα τα προγράμματα εξυπηρετούν την ανάγκη σύνδεσης με την αγορά και εξειδικευμένης κατάρτισης εργαζομένων. Τα επόμενα χρόνια θα χρειαστεί η συνεργασία με επαγγελματικές ενώσεις ή με φορείς της αγοράς με στόχο την αύξηση των εξειδικευμένων προγραμμάτων. Η ενίσχυση της εξωστρέφειας και της διεθνοποίησης του ΚΕΔΙΒΙΜ, μέσω της συνεργασίας με διεθνή ερευνητικά Ιδρύματα είναι δυνατό να αποφέρει αύξηση των εσόδων του αλλά και του κύρους του. Τα τελευταία χρόνια, σύντομα προγράμματα κατάρτισης οδηγούν σε μικρο-διαπιστευτήρια (micro-credentials) τα οποία μετρούν την απόκτηση συγκεκριμένων μαθησιακών αποτελεσμάτων. Θα διερευνηθεί η δυνατότητα πιλοτικής ανάπτυξης ενός τέτοιου προγράμματος μικρο-διαπιστευτηρίων.

Από την μελέτη των δεικτών ποιότητας ΟΠΕΣΠ-ΕΘΑΑΕ προκύπτει ότι ο μέσος όρος Ζετίας (2019-20 έως 2021-22) του ετήσιου ποσοστού ενεργών προπτυχιακών φοιτητών στο σύνολο των εγγεγραμμένων, για το ΟΠΑ είναι 41,3%. Πρόσθετη έρευνα του ΟΠΑ μεταξύ των φοιτητών με σκοπό τη διερεύνηση σχετικά με τους λόγους καθυστέρησης της έγκαιρης ολοκλήρωσης των σπουδών τους αναδεικνύει ως βασικές αιτίες αυτής της καθυστέρησης τις επαγγελματικές υποχρεώσεις και τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν αυτοί. Σημειώνεται ότι μέρος του προβλήματος αποτελεί και ο μεγάλος αριθμός φοιτητών μέσω της διαδικασίας των μετεγγραφών από τα περιφερειακά πανεπιστήμια προς το ΟΠΑ.

Το ΟΠΑ αναπτύσσει την κοινωνική του δράση σύμφωνα με τους 17 στόχους για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη μέσω της συμμετοχής σε σχετικά δίκτυα και της συνεργασίας με οργανισμούς που στοχεύουν στην επίτευξη στόχων όπως CSR Hellas, United Nations Global Compact, UN SDSN, σωματείο ΕΡΜΗΣ, ΑΙΕSEC. Επιπλέον, το Πρόγραμμα Εθελοντισμού παρέχει τη δυνατότητα στα μέλη της κοινότητάς του να συμμετέχουν σε δράσεις που αποσκοπούν στην επίτευξη συγκεκριμένων στόχων κοινωνικής προσφοράς.

Στα πλαίσια αυτά θα επιδιωχθεί:

- Ενίσχυση των δράσεων διασύνδεσης τελειοφοίτων ΠΠΣ και της αγοράς εργασίας με ταυτόχρονη μέριμνα για την επέκταση των δράσεων αυτών και στα ΠΜΣ.
- Οργάνωση και κινητοποίηση του δικτύου αποφοίτων του ΟΠΑ.
- Ενεργή συμμετοχή του ΟΠΑ στη διαδικασία δια βίου μάθησης και της ανάπτυξης δεξιοτήτων με δράσεις όπως ανάπτυξη νέων Ελληνόφωνων προγραμμάτων ΚΕΔΙΒΙΜ, ανάπτυξη Αγγλόφωνων προγραμμάτων, προσέλκυση περισσότερων καταρτιζόμενων στα προγράμματα ΚΕΔΙΒΙΜ, ανάπτυξη κατά παραγγελία προγραμμάτων κατάρτισης.
- Διερεύνηση δυνατότητας οργάνωσης και πιστοποίησης μικρο-διαπιστευτηρίων.
- Ενίσχυση της κοινωνικής ευθύνης με την οργάνωση δράσεων υποστήριξης στην προσπάθεια έγκαιρης αποπεράτωσης των σπουδών, εθελοντικής αιμοδοσίας ή δράσεων υποστήριξης ευπαθών ομάδων.

- Ενίσχυση της κουλτούρας ισότητας των φύλων και αποφυγής διακρίσεων.
- Διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στις αίθουσες διδασκαλίας και τα κτήρια του Ιδρύματος.
- Υποστήριξη ατόμων με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μέσω διαμόρφωσης εκπαιδευτικού υλικού, εθελοντικής προσφοράς, βελτίωσης της προσβασιμότητας του κεντρικού κτηρίου του Ιδρύματος, ενίσχυση ισότιμης πρόσβασης στις υπηρεσίες του Ιδρύματος.
- Δράσεις προβολής ΟΠΑ με ενδυνάμωση των δημοσίων σχέσεων και συνδρομές σε διεθνείς πανεπιστημιακούς οργανισμούς.
- επικαιροποίηση πολιτικής για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος και την ανάδειξη του Ιδρύματος σε Πράσινο Πανεπιστήμιο, με επιδίωξη εύρεσης χρηματοδότησης στοχευμένων δράσεων προς αυτή την κατεύθυνση.

Διοικητική λειτουργία

Γίνεται επίσης φανερό πως για την αποτελεσματική διοικητική λειτουργία είναι αναγκαία η περαιτέρω ψηφιοποίηση του Ιδρύματος. Αυτή τη στιγμή λειτουργεί νέο φοιτητολόγιο, νέο πληροφοριακό σύστημα (ΠΣ) διασφάλισης της ποιότητας και νέο ηλεκτρονικό λογιστήριο των οποίων οι δυνατότητες δεν έχουν ακόμη αξιοποιηθεί πλήρως. Σημειώνεται η απουσία πληροφοριακού συστήματος για την παρακολούθηση/ιχνηλάτηση των αποφοίτων, η διασύνδεση του πληροφοριακού συστήματος του ΕΛΚΕ με τα συστήματα του Ιδρύματος, η ανάγκη για πληρότητα και αξιοπιστία των δεδομένων του Ιδρύματος για το σύνολο των ακαδημαϊκών, ερευνητικών και διοικητικών του δραστηριοτήτων που αποστέλλονται από την ΜΟΔΙΠ προς την ΕΘΑΑΕ. Τα παραπάνω προϋποθέτουν την ανάπτυξη και την διαλειτουργικότητα των εσωτερικών ΠΣ του Ιδρύματος.

Οι εσωτερικές αξιολογήσεις καταδεικνύουν τη μείωση του διοικητικού προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης, απόσπασης ή και μετάταξης. Η ένταξη των νέων διοικητικών δομών στη λειτουργία του Ιδρύματος δημιουργεί την ανάγκη στελέχωσης σε διοικητικό προσωπικό. Οι εκθέσεις Πιστοποίησης των ΠΠΣ και των ΠΜΣ αποτυπώνουν την ανάγκη καταγραφής εσωτερικών διαδικασιών σε όλο το εύρος της λειτουργίας του ΟΠΑ στο πλαίσιο της διοίκησης ποιότητας μέσω του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας.

Η συγκρότηση νέων δομών, σύμφωνα με τις πρόσφατες νομοθετικές ρυθμίσεις, όπως η Μονάδα Υποστήριξης Φοιτητών, το Κέντρο Διδασκαλίας και Μάθησης (ΚΕΔΙΜΑ), η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, η Μονάδα Ασφάλειας και Προστασίας, η Μονάδα Στρατηγικού Σχεδιασμού, δημιουργούν την ανάγκη για επικαιροποίηση του οργανισμού, του οργανογράμματος, και του εσωτερικού κανονισμού του Ιδρύματος.

Στα πλαίσια αυτά θα επιδιωχθεί:

- Ολοκλήρωση της διασύνδεσης των πληροφοριακών συστημάτων.

- Δημιουργία νέου πληροφοριακού συστήματος Γραφείου Διασύνδεσης- διαχείρισης alumni.
- Αναβάθμιση ηλεκτρονικού εξοπλισμού αιθουσών, εργαστηρίων και υπηρεσιών.
- Ανάπτυξη ενιαίου συστήματος εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στα ΠΜΣ.
- Διασύνδεση των διαδικασιών διαχείρισης έργων (ΕΛΚΕ/ΟΠΑ) με τα πληροφοριακά συστήματα του Ιδρύματος.
- Επιμόρφωση του διοικητικού προσωπικού.
- Ενίσχυση νεοσύστατων οργανωτικών δομών και ίδρυση νέων βάσει της νομοθεσίας με ιδιαίτερη έμφαση στη Μονάδα υποστήριξης αλλοδαπών φοιτητών, στη Μονάδα Διδασκαλίας και Μάθησης, στη Μονάδα Ισότιμης Πρόσβασης Ατόμων με Αναπηρία και Ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες, και στη Μονάδα Στρατηγικού Σχεδιασμού.
- Αναβάθμιση και υποστήριξη των παρεχόμενων υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης.